

**แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ
ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**
**Guidelines for Managing Information Systems to Enhance
Efficiency in Educational Management of Primary Schools
in Kathum Baen District Under Samut Sakhon Primary
Educational Service Area Office**

นาทลดา ทองตีบ¹ ประทุมทอง ไตรรัตน์²

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม¹

อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม²

Nartlada Thongteeb¹ Pratumthong Trairat²

Master's degree students Department of Educational Administration

Siam Technology College¹

Advisor Master of Education Degree Program²

Department of Educational Administration Siam Technology College²

E-mail : knart2517@gmail.com¹

Received : 8 August 2024

Revised : 20 August 2024

Accepted : 29 August 2024

บทคัดย่อ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมากขึ้น โดยนำมาเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาในการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพด้วยการวิเคราะห์ ออกแบบ ดำเนินการ การพัฒนาสื่อ และการประเมินผลของระบบของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมถึงการเทคโนโลยีมาจัดการสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจแก้ปัญหาในทางที่ถูกต้อง และสามารถนำกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการที่มีข้อมูลสารสนเทศที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้

เป็นข้อมูล หรือแนวทางในการดำเนินความร่วมมือในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) เพื่อเสนอแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ที่มีตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 261 คน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 261 คน คิดเป็น 90.64% เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม แบบประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC ระหว่าง .67 - 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปริงปริง ผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ เป็นแบบประเมินที่ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นแบบปริงปริง

ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน สำหรับการจัดลำดับความสำคัญตามความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูในอำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified} = .378) และแยกตามความต้องการจำเป็น ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน(PNI_{modified} = .357) อยู่ในกลุ่มต่ำซึ่งเป็นจุดแข็ง ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร (PNI_{modified} = .391) ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา (PNI_{modified} = .379) และด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (PNI_{modified} = .361) อยู่ในกลุ่มสูงเป็นจุดอ่อน นำมากำหนดแนวทาง ประกอบด้วย 2 แนวทางทางหลัก และ 5 แนวทางรอง ดังนี้ แนวทางหลักที่ 1 กำหนดนโยบายการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา แนวทางรอง 1.1 วิเคราะห์และจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษา แนวทางรอง 1.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการรองรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา แนวทางหลักที่ 2 กำหนดนโยบายการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการศึกษา แนวทางรอง 2.1 จัดการฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน แนวทางรอง 2.2 จัดหาทรัพยากรในการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน แนวทางรอง 2.3. สร้างเครือข่ายเพื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน

คำสำคัญ: แนวทางการบริหารสถานศึกษา, ประสิทธิภาพ, เทคโนโลยีสารสนเทศ

Abstract

Technological advancement has brought about changes and plays an increasing role in school operations for administration and teacher's management of education. It is hence imperative to develop an effective educational approach based on the analysis, design, development, implementation and evaluation of instructional environment and learning media to provide a more effective system of teaching and learning. Educational institutions or schools should have implementation guidelines for acquiring information that will facilitate a proper decision-making to solve problems, with an action plan supported by such information rather than speculation. With these background and significance, the researcher was thus interested to study about Guidelines For Managing Information Systems To Enhance Efficiency In Educational Management of Primary Schools In Kathum Baen District Under Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. The study result will serve as the data or guide to prepare for the use of information technology in school administration and also the use of technology in teaching and learning. The objectives of this research was 1) to study the current and desired conditions of information system management to promote efficiency. in the provision of primary school education Krathum Baen District Under the jurisdiction of the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office 2) To propose guidelines for information system management to promote efficiency. in the provision of primary school education Krathum Baen District Under the jurisdiction of the Samut Sakhon Primary Educational Service Area Office. It took a quantitative research method which includes a sample of school administrators and teachers for totally 261 persons. There were 242 questionnaire respondents, accounting for 90.64%. The research tools was a 5-point rating scale questionnaire with IOC in a range of .67 - 1.00 and reliability of .98. The analysis employed the Priority Need Index Modified. Informants were 15 experts. The tool used was a propriety

and feasibility evaluation form as a 5-point rating scale. Statistical analysis was performed for percentage, mean, standard deviation, and Priority Need Index Modified.

Research result found that the school management to promote information technology skills of teachers in Kratumbaen district under under the Samutsakhon Primary Education Service in overall and individual aspect was at a moderate level for the current state, and in overall at a highest level for the desirable state, with 5 aspects at a highest level. The priority needs of guidelines for school management to promote information technology skills of teachers in Kratumbaen district under under the Samutsakhon Primary Education Service suggested PNI_{modified} as .378 in overall, and by individual aspect including the need for using information technology in teaching and learning (PNI_{modified} = .357) at a lowest level as the strength; using information technology in administration (PNI_{modified} = .391), developing information technology for education (PNI_{modified} = .379), and readiness of information technology system (PNI_{modified} = .361) at a highest level as weaknesses. Accordingly, the guidelines with 2 main approaches and 5 sub-approaches were determined. Main Approach 1: Defining policies for the use of information technology in administration and management of education. Sub-Approach 1.1 Analyzing and establishing an information technology system for administration and management of education; Sub-Approach 1.2 Developing the knowledge and ability of personnel to support the use of information technology in education management. Main Approach 2: Defining policies for the management of data and information in education management. Sub-Approach 2.1 Organizing database on the knowledge of teaching and learning management; Sub-Approach 2.2 Securing resources for the use of information technology in teaching and learning management; Sub-Approach 2.3. Networking for learning exchange of information technology in teaching and learning management

Keywords: Guidelines for school management, Enhance Efficiency, Information Technology

1. บทนำ

ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการใช้ชีวิตในหลากหลายด้านตั้งแต่ การซื้อ การติดต่อสื่อสาร การทำงาน และขับเคลื่อนธุรกิจนอกจากนี้แล้วยังเข้าไปพัฒนารูปแบบการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เป็นการนำเอาเทคโนโลยีเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ออกแบบ พัฒนา ดำเนินการ และ ประเมินผล ของสภาพแวดล้อมของการเรียนการสอนและสื่อการเรียนรู้ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นระบบของการ สอนและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้มากขึ้น เป็นเป้าหมายของ เทคโนโลยีการศึกษา โดยการข้อมูลด้านการศึกษาทั้งหมดมารวมเข้ากับเทคโนโลยี เพื่อออกแบบเป็น สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมที่สุดต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกจากนี้การนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ร่วมกับระบบ การศึกษา ยังช่วยให้สามารถแก้ปัญหาในระบบการศึกษาซึ่งได้แก่ การสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ช่วย สร้างวินัยจากการเรียนรู้ด้วยตัวเอง ลดอัตราการลาออกระหว่างเรียน ลดอัตราความรุนแรงในโรงเรียน การ ช่วยพัฒนาทักษะพื้นฐานให้ทันสมัย และการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) สื่อและเทคโนโลยีมีบทบาท สำคัญต่อการศึกษาด้านการดำเนินงานด้านเทคโนโลยี พบปัญหาว่า ส่วนใหญ่ให้ความสนใจในการพัฒนาวัสดุ อุปกรณ์มากกว่าการนำ เนื้อหาสาระในสื่อเทคโนโลยีการศึกษาไปใช้ในการบริหารและการเรียนการสอน สถานศึกษามีจำ นวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สำหรับสื่อไม่เพียงพอ ถ้าสมมุติ รวมทั้งครูและผู้บริหารยังไม่ สามารถใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการจัดการได้อย่างแท้จริง สถานศึกษาบางแห่งยังขาดสื่อที่ทันสมัยและมีคุณภาพ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554: 12)

คุณลักษณะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21 จะต้องมีคุณลักษณะที่สำคัญ 3 ประการ ประการแรก คือ มี ทักษะที่หลากหลาย เช่น สามารถทำงานร่วมกับคนเยอะ ๆ ได้อย่างรวดเร็ว รับผิดชอบงานได้ด้วยตนเอง และ รู้จักพลิกแพลงกระบวนการแก้ไขปัญหาได้ ประการที่สอง คือ มองโลกใบนี้เป็นโลกใบเล็ก ๆ ไม่ได้จำกัด ขอบเขตอยู่เฉพาะประเทศไทย เพื่อมองหาโอกาสใหม่ ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมาย และประการสุดท้าย คือ เด็กไทยยุคใหม่ต้องมีทักษะด้านภาษา การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูจะต้องปรับแนวทางการเรียนการสอน (Pedagogy) โดยครูจะต้องทำให้เด็กรักที่จะเรียนรู้ตลอดชีวิต และมีเป้าหมายในการสอนที่จะทำให้เด็กมีทักษะ ชีวิต ทักษะการคิด และทักษะด้านไอที (การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในศตวรรษที่ 21, 2559) นวัตกรรมการศึกษา “นวัตกรรมการศึกษา (Educational Innovation)” หมายถึง นวัตกรรมที่จะช่วยให้ การศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็วมี ประสิทธิภาพผลสูงกว่าเดิม เกิดแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมการศึกษา และประหยัดเวลาในการเรียนได้อีก ด้วย ในปัจจุบันมีการใช้นวัตกรรมศึกษามากมาย ซึ่งมีทั้งนวัตกรรมที่ใช้กันอย่างแพร่หลายแล้ว และ ประเภทที่กำลังเผยแพร่ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา 1) E-learning "การเรียนผ่านทางสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ซึ่งใช้การนำเสนอเนื้อหาทางคอมพิวเตอร์ในรูปของสื่อมัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความอิเล็กทรอนิกส์

ภาพนิ่ง ภาพกราฟิก วิดีโอ ภาพเคลื่อนไหว ภาพสามมิติ ฯลฯ 2) ห้องเรียนเสมือนจริง "การเรียนการสอนที่กระทำผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ของผู้เรียนเข้ากับเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการเครือข่าย (File Server) และคอมพิวเตอร์ผู้ให้บริการเว็บ (Web Sever) มีการใช้สื่อการสอนทั้งภาพและเสียง ผู้เรียนสามารถร่วมกิจกรรมกลุ่มหรือตอบโต้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้สอนได้เต็มที่" 3) การศึกษาทางไกล "ระบบการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกัน แต่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้โดยอาศัยสื่อการสอนในลักษณะของสื่อประสม กล่าวคือ การใช้สื่อต่างๆร่วมกัน เช่น ตำราเรียน เทปเสียง แผ่นภูมิ คอมพิวเตอร์ หรือโดยการใช้อุปกรณ์ทาง โทรคมนาคม" โปรเจคเตอร์ (Projector) เป็นโสตทัศนที่ทำให้เกิดภาพที่มีขนาดใหญ่ขึ้น เป็นสิ่งสำคัญในการเรียน ทำให้นักเรียนที่กำลังชมมีส่วนร่วมในการบรรยายต่าง ๆ 1) โปรเจคเตอร์คอมพิวเตอร์ (Computer) เป็นโสตทัศนสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญของเทคโนโลยีทางการศึกษาทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจในการเรียนมากขึ้น 2) คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต (Internet) ในโลกยุคโลกาภิวัตน์ทำให้เด็กต้องมีความสามารถในการเรียนรู้มากขึ้น อินเทอร์เน็ตเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้คนสามารถท่องโลกกว้างมากขึ้น และสามารถเรียนได้อย่างไม่มีขีดจำกัด (Sunanta Sirirot, 2557: 12)

การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาของครู จึงจำเป็นและสำคัญ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานในโรงเรียนมากขึ้น โดยเฉพาะการใช้คอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสื่อสารประชาสัมพันธ์ จนอาจกล่าวได้ว่าคอมพิวเตอร์เป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนในประเทศไทย ในทุกระดับ "เทคโนโลยีสารสนเทศ" มิได้หมายถึงเฉพาะคอมพิวเตอร์เท่านั้น ดังจะเห็นได้จากคำจำกัดความของคำว่า "เทคโนโลยีสารสนเทศ" (Information Technology) หมายถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดกระทำข้อมูลหรือประมวลผลข้อมูลให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ ทำให้สารสนเทศมีประโยชน์และใช้งานได้กว้างขวางมากขึ้น การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนนั้น ควรคำนึงถึง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และให้เป็นประโยชน์สูงสุด ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นในระบบการศึกษาอาจแบ่งได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ และ 2) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการ สถานศึกษาหรือโรงเรียนควรมีแนวทางในการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสารสนเทศในอันที่จะก่อให้เกิดการตัดสินใจแก้ปัญหาในทางที่ถูกต้อง สามารถกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการที่มีข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนมากกว่าการคาดเดา ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสองส่วนด้วยกันคือด้านอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และระบบเครือข่าย ส่วนนี้ถือว่าเป็นพื้นฐานของพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน การเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกันเป็นระบบเครือข่ายจะสามารถทำให้การจัดการข้อมูลในแต่ละส่วนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เครื่องคอมพิวเตอร์ทุกเครื่องในระบบต้องสามารถถ่ายโอนข้อมูลเข้าสู่คอมพิวเตอร์แม่ข่ายได้ การเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในโรงเรียนนั้น

จัดทำได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับสภาพความพร้อมและงบประมาณ ดังนั้นโรงเรียนควรมีเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องระบบเครือข่ายเพื่อให้คำปรึกษาหรือจัดวางระบบให้ได้มาตรฐาน และรองรับการขยายตัวของระบบเครือข่ายในอนาคตด้านซอฟต์แวร์ สำหรับบริหารจัดการข้อมูล ส่วนนี้เป็นส่วนที่สำคัญมากสำหรับระบบ เพราะถึงแม้ว่าเราจะมีคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายที่ดี แต่ถ้าไม่มีซอฟต์แวร์สำหรับบริหารจัดการข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ระบบสารสนเทศในโรงเรียนไม่เป็นไปตามความคาดหวัง จะไม่มีข้อมูลที่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจแก้ปัญหาที่ถูกต้อง (จงภพ ชูประทีป, 2550 : 7)

ปัญหาเทคโนโลยีทางการศึกษาโดยส่วนใหญ่ได้แก่ปัญหาความพร้อมของผู้สอน ครูยังขาดความพร้อมในการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี ครูผู้สอนไม่เห็นความสำคัญของนวัตกรรม และเทคโนโลยีสารสนเทศ ครูผู้สอนขาดความรู้ขาดประสบการณ์และความชำนาญในการใช้สื่อ สร้างสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อจัดการเรียนการสอน การที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพได้นั้น ก็จะต้องเริ่มจากการพัฒนาครู/อาจารย์ก่อน ปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณ คือ ยังขาดงบประมาณในการพัฒนานวัตกรรม ปัญหาด้านสภาพการเรียนการสอนเด็กก็มีความแตกต่างกันด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสังคม ปัญหาสุขภาพต่างๆนี้ทำให้เด็กมีการตอบสนองรับรู้การเรียนการสอนได้ไม่เท่ากัน ทำให้มีผลต่อสภาพการเรียนการสอน (จันทวรรณ ปิยะวัฒน์, 2555 : 5)

โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ดำเนินงาน ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 103 โรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรสาคร, 2565) และในการบริหาร การดำเนินงานของโรงเรียนได้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการต่างๆ รวมถึงด้านการจัดการเรียนรู้ ในฝ่ายต่างๆ เช่นฝ่ายการบริหาร การจัดการงบประมาณ การวางแผน การจัดทำรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึงการใช้เพื่อการเรียนการสอน และจากสถานการณ์โควิด-19 ระบาด สถานศึกษาควรเปลี่ยนให้ทุกๆ ที่กลายเป็นโรงเรียน เพราะการเรียนรู้ยังต้องดำเนินอยู่แม้ที่นักเรียนไม่สามารถไปโรงเรียนตามปกติ ในหลายประเทศที่ประกาศมาตรการปิดโรงเรียน รัฐบาลมักจะออกมาตรการด้านการเรียนรู้มารองรับ ด้วยการเรียนทางไกลรูปแบบต่างๆ โดยพิจารณาจากเงื่อนไขความพร้อมด้านอุปกรณ์ ความพร้อมของพ่อแม่ และความพร้อมตามช่วงวัยของเด็ก ของครูในสถานศึกษา ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการเรียนรู้ของไทยจึงไม่ควรปรับแค่กระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียน แต่ต้องปรับใหญ่ทั้งระบบการเรียนรู้ที่ต้องสอดคล้องกันและเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ของเด็ก(TDRI.2020: ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัย กุศลวัฒน์ คงประดิษฐ์ (2562) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างความสำเร็จให้กับการเรียนการสอนในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมที่ 21 เป็นเครื่องมืออำนวยความสะดวก และเป็นสิ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนใน

ศตวรรษนี้ที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน ดังนั้น ครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเป็นครูที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นฐาน (ICT-based teacher) ที่ต่างไปจากการเรียนการสอนที่ผ่านมา บทความนี้จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการนำมาเป็นปัจจัยหลักเพื่อจัดการเรียนการสอน เห็นได้ว่าทักษะการใช้เทคโนโลยีมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงและส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารในทุกด้านในการบริหารงานของสถานศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อจะได้นำผลการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลหรือแนวทางในการดำเนินความร่วมมือในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการนำมาใช้ในการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อการบริหารและจัดการศึกษาให้สถานศึกษาทันต่อความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

2.2 เพื่อเสนอแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เรื่อง แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการและเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย โดยมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2566 จำนวน 18 โรงเรียน มีครูจำนวน 569 คน

3.1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2566 โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปเพื่อหาขนาดตัวอย่าง ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้ตัวอย่างจำนวน 261 คน และทำการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วน

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มบง จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารและจัดการศึกษา แบบสอบถามดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มบง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจำนวน 4 ด้าน ด้านละ 10 ข้อ รวม 40 ข้อ

1. ด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร	จำนวน 10 ข้อ
3. ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน	จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา	จำนวน 10 ข้อ

ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มากปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึงการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึงการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึงการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึงการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึงการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครด้วยตัวเอง

3.3.2 กำหนดให้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์

3.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตรวจสอบและตรวจหาความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

3.3.4 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับครูโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีขั้นตอนดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลลงรหัส

4.2 วิเคราะห์สถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการทำงาน โดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

4.3 วิเคราะห์ แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

4.4 วิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน โดยการใช้คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) เป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวมนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

โดยแปลผลตามเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง การดำเนินงานในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง การดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

5.1 ขออนุญาตจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

5.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จะเป็นหน่วยงานที่แจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร ครูกลุ่มโรงเรียนอำเภอกระทุ่มแบนในสังกัด

5.3 ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพราะครูจะส่งแบบสอบถามคืนมาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.4 ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 261 ชุด แบบสอบถามที่ตอบกลับมา 261 ชุด คือเป็นร้อยละ 100.00

5.5 ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

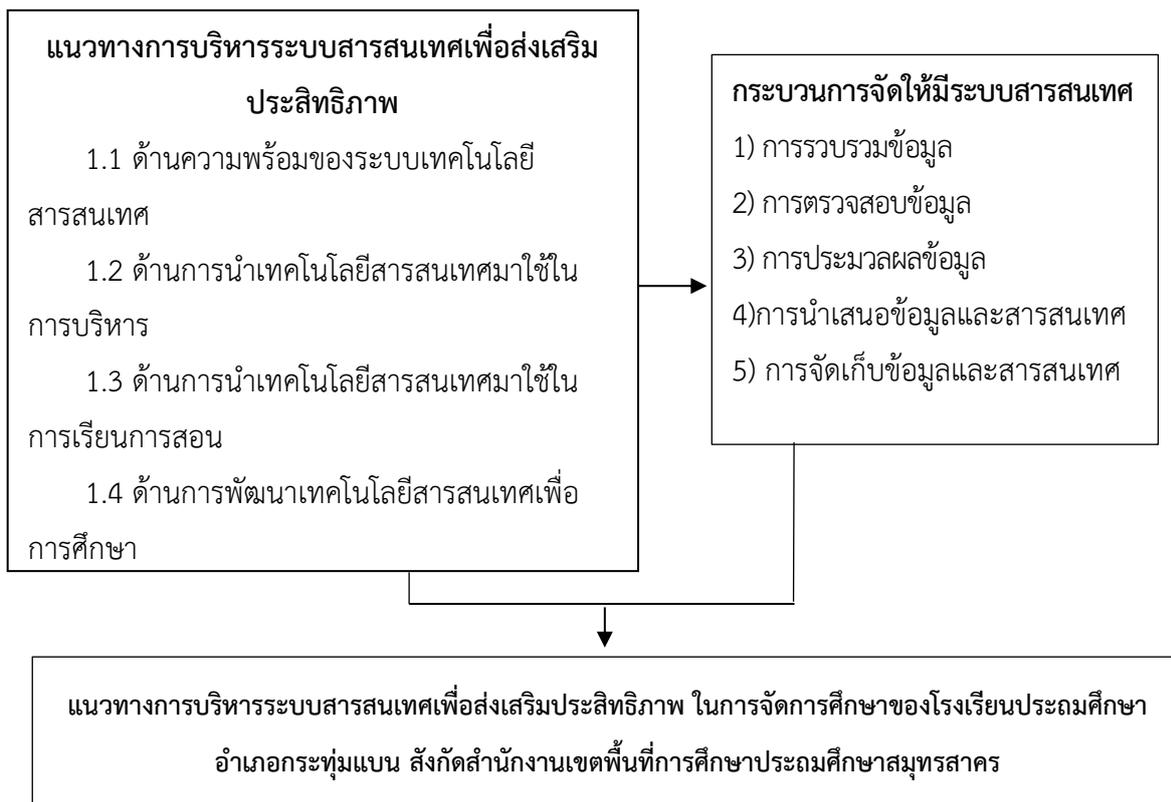
ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์และนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

6.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และการหาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) สำหรับการหาค่าความต้องการจำเป็น Priority Need Index (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวานิช, 2552: 275)

6.2 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สำหรับข้อเสนอแนะอื่นๆ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach'salphacoefficient) และการหาค่า IOC ซึ่งแปรค่าได้ดังนี้ ค่า IOC ของแบบสอบถามทั้งฉบับอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00

7. กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มuban สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2554: 11) มากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังกรอบแนวคิดในการวิจัยต่อไปนี้

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

8. สรุปผลการวิจัย

สรุปการวิจัยได้ดังนี้

8.1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทางการบริหารระบบสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.28$) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นของทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูในอำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = .378$) และแยกรายด้าน ดังนี้

8.1.1 ด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ สภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.32$) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$) ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นของการความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = .361$)

8.1.2 ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร มีสภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.28$) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$) ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ของครูในอำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = .357$)

8.1.3 ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน มีสภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.29$) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ประถมศึกษา อำเภอกะทู้มแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอน มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = .388$)

8.1.4 ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีสภาพปัจจุบันของแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.25$) และสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.54$) ผลการวิเคราะห์ระดับความต้องการจำเป็นของแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา มีค่าดัชนี ความต้องการจำเป็น ($PNI_{\text{modified}} = .379$)

8.2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นนำจุดอ่อนมาสร้างเป็นข้อเสนอแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกะทู้มแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครซึ่งประกอบด้วย 2 แนวทางหลัก และ แนวทางรอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

8.2.1 กำหนดนโยบายการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษา

8.2.1.1 วิเคราะห์และจัดหาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารจัดการศึกษา

8.2.1.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการรองรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา

8.2.2 กำหนดนโยบายการจัดการข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการศึกษา

8.2.2.1 จัดการฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ในการจัดการเรียนการสอน

8.2.2.2 จัดหาทรัพยากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน

8.2.2.3 สร้างเครือข่ายเพื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอน

9. อภิปรายผล

ผลของสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของเพื่อเสนอแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

จากสภาพปัจจุบันขอเสนอเพื่อแนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นในการส่งเสริมทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของครูในอำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เนื่องมาจากสภาพการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศผนวกกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Coronavirus Disease 2019 : COVID -19) เป็นวิกฤติที่ทั้งโลกต้องเผชิญกับผลกระทบต่อสุขภาพและเกิดการสูญเสียชีวิตของประชาชนจำนวนมากวิถีการดำเนินชีวิตของประชาชนต้องเปลี่ยนแปลงไปสู่การดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมดิจิทัล จึงเป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ ภายใต้สถานการณ์การระบาดของโควิด 19 นี้ ทั้งด้านสาธารณสุข การศึกษา การสื่อสารการเงิน การธนาคาร ตลอดจนการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไป (คณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา, 2565) ดังนั้นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครควรมีการพัฒนาทักษะทางการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ และจากการศึกษาความต้องการจำเป็นพบว่า ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด จึงได้นำมากำหนดเป็นแนวทางแนวทางหลักที่ 1 กำหนดนโยบายการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับดารณี พิมพ์ช่างทอง, (2552) ได้ให้ความหมาย คุณสมบัติของสารสนเทศไว้ว่า ระบบสารสนเทศที่จัดขึ้นมาก็เนื่องจากความจำเป็นของผู้บริหารที่ต้องการลดความไม่แน่นอนใน กระบวนการตัดสินใจน้อยลง คุณค่าของสารสนเทศจะมีต่อผู้บริหารมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณสมบัติของสารสนเทศนั้นๆ สารสนเทศที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานทั้งภายในและภายนอกมีมากมายและ หลากหลาย จำเป็นต้องมีการเลือกสรรให้เหมาะสมกับงานและการตัดสินใจในแต่ละระดับ การใช้ประโยชน์ข้อมูลและสารสนเทศขึ้นอยู่กับคุณค่าและคุณภาพของข้อมูลและสารสนเทศ หากข้อมูลที่ป้อนเข้าสู่ระบบสารสนเทศไม่มีคุณค่าแล้วสารสนเทศที่เกิดขึ้นและเป็นผลลัพธ์จากการประมวลผลจะไม่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจจัดการสารสนเทศควรมีลักษณะเชิงคุณภาพ คือ ต้องมีความเกี่ยวเนื่องความทันสมัยความถูกต้องแน่นอนและการพิสูจน์ สุพัตรา แต่งเจริญ (2537 : 3) ได้ให้ความหมายว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร คือ ระบบสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์เพื่อการบริหารในหน่วยงานนั้น คือ ใช้ในการวางแผนควบคุมการ ปฏิบัติงานและ

วินิจฉัยงาน กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2542 : 13) การเก็บรวบรวมข้อมูลและดำเนินการประมวลผลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อใช้ในการบริหารหรือการจัดการถ้านำระบบสารสนเทศมาใช้ในการศึกษาซึ่งเป็นการรวบรวมข้อมูลต่างๆทางการศึกษาและจัดการกระทำทำให้ข้อมูลมีความหมายเพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานและการบริหารเรียกว่าระบบสารสนเทศทางการศึกษา สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารคือ ระบบการรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูล ทั้งหมดขององค์กรโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บ ทำให้เห็นภาพรวมขององค์กรปัจจุบันเพื่อเป็น ข้อมูลสำหรับผู้บริหารนำไปใช้ในการตัดสินใจ อันจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนและควบคุมงานให้ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและที่สำคัญคือ เพื่อลดความเลื่อมล้ำของโอกาสทางการศึกษา ใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนา คุณภาพทางการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ จึงนับได้ว่าเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการศึกษา เทคโนโลยีถูก นำมาประยุกต์ใช้เพื่อขยายขีดความสามารถของมนุษย์ ช่วยให้การทำงานดีขึ้น ในทางการศึกษาก็มีการนำเทคโนโลยี เข้ามาใช้ในการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของสถาบันการศึกษา และด้านการเรียนการสอนของครู มีการส่งเสริมการ ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ การเรียนการสอน ให้ครูผู้สอนมีความรู้ ทักษะการสร้างสื่อ นวัตกรรม และ บทเรียนด้วยวิธีทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการพัฒนาสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ในการจัดการศึกษา 3) แนวทางการพัฒนาสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการตรวจสอบข้อมูล ในการจัดการศึกษา 4) แนวทางการพัฒนาสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูลในการจัดการศึกษา และ แนวทางการพัฒนาสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศในการจัดการศึกษา และสอดคล้องกับสุรพงษ์ วงษ์ทน (2552) ได้ศึกษา สภาพปัญหาและความต้องการในการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนการสอน ของครู กลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศโดยมีผลการวิจัยดังนี้ 1) สภาพการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการจัดการเรียนการสอน ของครูกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ มีสภาพการใช้ใน ภาพรวมของแต่ละด้านอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการ สนับสนุนของผู้บริหาร ด้านการพัฒนาคุณภาพ และด้าน การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการจัดการเรียนการสอน 2) ปัญหาการศึกษาการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการ จัดการเรียนการสอน ของครูกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทศ มีปัญหาการใช้ในภาพรวมของแต่ละ ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนา คุณภาพ ด้านการสนับสนุน ของผู้บริหาร และด้านการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ การจัดการเรียนการสอน 3) ความต้องการในการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการ

จัดการเรียนการสอน ของครู กลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทค ต้องการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นอันดับแรก ต้องการ มีคอมพิวเตอร์ใช้งานทุกคนเป็นอันดับที่สองและต้องการมีซอฟต์แวร์ใช้งานในด้านต่างๆที่ทันสมัยและเพียงพอเป็นอันดับที่สาม เช่นเดียวกับ พิสุทธา อารีราษฎร์ และวิทยา อารีราษฎร์, (2553) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการ พัฒนาศักยภาพครูและผู้เรียนในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีวิต การพัฒนาการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของคนไทย การเสริมสร้างศักยภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษาด้าน ICT ดำเนินการจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถใช้เทคโนโลยีพัฒนาการเรียนรู้ออนไลน์ของผู้เรียนและสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่อง การใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำรูปแบบหรือวิธีการดำเนินงานไปปรับใช้และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย และสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการรองรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษา ซึ่งปัจจุบันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษา ทำให้การศึกษามีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ได้ในการบริหารจัดการ การสอนที่ทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น Murgatroyd & Morgan (1994: 156) ได้กล่าวถึง ระบบการรวบรวมและการใช้สารสนเทศเพื่อการพัฒนางานดังนี้ 1) การรวบรวมสารสนเทศขั้นพื้นฐานก่อนที่จะจัดการเกี่ยวกับปัญหาจะต้องมี สารสนเทศพื้นฐานที่ดีเกี่ยวกับธรรมชาติของปัญหา เช่น ปัญหาเด็กหนีเรียนจะต้องมีสารสนเทศเกี่ยวกับอายุการใช้เวลาของผู้เรียน ความสามารถ เพศ จำเป็นต้องมีการตรวจสอบปัญหาการหนีเรียนเพื่อนำ มาใช้ประกอบพฤติกรรมมากกว่าการสรุปโดยไม่มีสารสนเทศพื้นฐาน 2) การวัดข้อมูลหรือความคิดความคิดหรือข้อมูลใดๆ จะต้องนำมาวัดไม่ใช่นำมารวบรวมเท่านั้นจะต้องนำมาวัดและประเมินเพื่อนำไปสู่ความเป็นจริงและนำมาใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์หรือการสนับสนุนข้อคิดเห็น 3) กระบวนการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนางานจะต้องมีการตรวจสอบและเข้าใจ กระบวนการใช้กระบวนการแผนภาพความคิดและเครื่องมืออื่นๆ คิดวิเคราะห์ข้อมูลจะทำให้เกิด ความเข้าใจการพัฒนางาน 4) การออกแบบเพื่อการพัฒนากระบวนการความเข้าใจกระบวนการเป็นขั้นตอนแรก ของการพัฒนางาน การออกแบบความคิดในการแสวงหากระบวนการปรับปรุงงานเป็นการพัฒนา คุณภาพขององค์การ 5) การตั้งมาตรฐานการตั้งยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จจะต้องมีมาตรฐานงานที่ จะนำไปสู่การปฏิบัติต้องใช้สารสนเทศที่มีอยู่ในการตั้งมาตรฐาน 6) การจัดการในการปฏิบัติความสำเร็จที่เป็นที่ยอมรับจะต้องมีการบันทึกความสำเร็จ โดยการบรรยายกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ และรักษาความสำเร็จไว้ให้ยั่งยืน การใช้สารสนเทศในการบริหาร (McLeod and Schell, 2001: 3) ผู้บริหารจะใช้สารสนเทศใน 5 ประการ คือ การบริหารงานบุคคล วัสดุ เครื่องจักร รวมถึงเรื่องอำนวยความสะดวก การเงิน สารสนเทศรวมถึงข้อมูลต่างๆ และในการบริหารจะใช้สารสนเทศในการวางแผน กลยุทธ์ การควบคุมติดตามงานในระดับบริหาร และการใช้สารสนเทศในการประชุมการบริหารและใช้ สารสนเทศในการควบคุมงานในระดับการปฏิบัติงาน ส่วนสารสนเทศในทางธุรกิจจะ

ใช้สารสนเทศใน การตลาด การผลิต และงบประมาณแหล่งทรัพยากรบุคคลและการบริการสารสนเทศซึ่งจะใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดระบบประมวลผลข้อมูล

10. ข้อเสนอแนะ

10.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ผลจากการวิจัย แนวทางการบริหารระบบสารสนเทศเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพ ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอกระทุ่มแบน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความพร้อม ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

10.1.1 สถานศึกษามีควรมีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ความพร้อม ของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการประมวลผลข้อมูลในการจัดการศึกษาอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

10.1.2 สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ความพร้อมของ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ในการจัดการศึกษา ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

10.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

10.2.1 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ความพร้อมของสถานศึกษา แนวนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยีในการ วางแผนการ ความพร้อมของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ในการจัด การศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

10.2.2 ควรศึกษาวิจัยเรื่อง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหาร สถานศึกษามีการ กำหนดนโยบายด้วยการใช้เทคโนโลยี วางแผนการ ด้านการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารการ รวบรวมข้อมูลในการจัดการศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการบริหารโรงเรียนต่อไป

11. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2554). *กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ระยะ พ.ศ. 2554 – 2563 ของประเทศไทย ICT2020*. กรุงเทพมหานคร. กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร : กรุงเทพฯ. จาก <https://www.mdes.go.th/content/download-detail/2965>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542และที่แก้ไข เพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การ การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ *การจัดการเรียนการสอนและการวิจัยในศตวรรษที่ 21*. (2559). [สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2566]. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/619952>

- กุศลวัฒน์ คงประดิษฐ์. (2562). การใช้เทคโนโลยีเว็บ 2.0 ในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีโครงสร้างนิยม. วารสารศึกษาศาสตร์, 30(3), จาก 6561-Article Text-7813-1-10-20191224.pdf
- จงภพ ชูประทีป. (2550). การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน. [สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2566]. [ออนไลน์]. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/121138>
- จันทวรรณ ปิยะวัฒน์. (2555). [ค้นเมื่อ 12 พฤศจิกายน 2556]. ปัญหาเทคโนโลยีทางการศึกษา. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/posts/510530>
- ดารณี พิมพ์ข้างทอง. (2552). ระบบสารสนเทศในองค์กร. กรุงเทพฯ: ทริปเฟล็ด กรุ๊ป.
- พิสุทธา อารีราษฎร์ และวิทยา อารีราษฎร์. (2553) รายงานผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาศักยภาพครูบุคลากรทางการศึกษาและผู้เรียนในการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย สาขา 4.
- สุพัตรา แต่งเจริญ. (2537). วิเคราะห์ความเป็นมาและบทบาทการใช้ MIS ในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: [ม.ป.พ].
- สุรพงษ์ วงษ์ทน. (2552). สภาพปัญหาและความต้องการในการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มโรงเรียนในเครือไทย-เทค. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จาก https://ir.stou.ac.th/bitstream/123456789/4252/1/Fulltext_129484.pdf
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). "Determining Sample Size for Research Activities". *Educational and Psychological Measurement*. 30(3).
- McLeod, Jr. Raymond & Schell, G. (2001). *Management Information Systems*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Murgatroyd, Stephen & Morgan, Colin. (1994). *Quality management and the school*. Buckingham: Open University Press.
- Sunanta Siriro. (2557). เทคโนโลยีสารสนเทศศตวรรษที่21. [ออนไลน์]. [สืบค้นเมื่อ 25 พฤษภาคม 2566]. จาก <https://prezi.com/s8u52svb0x79/21/>

Volume 4 No 2 (May - August 2024)
ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2567)

~ AR 64 ~

Wishing Journal Review.
วารสารภาวนาสารปริทัศน์